

CSONGRÁDI UJSÁG

Előfizetési árak:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő
TÓTH DÉNES

Szerkesztőség:
Szenthárcsás-tér 2. szám.
Kiadóhivatal:
Bozó és Justin könyvnyomdája Szenthárcsás-tér 2. szám.

V. évfolyam.

Csongrád, 1907. március 3.

9. szám.

Az utolsó órában.

(H.) Sokszor volt már szó a Duna-Tisza csatornáról e lapok hasábjain. Hanem hát a deák közmondás szerint: nunquam satis dicitur, quod nunquam satis discitur — nem lehet elég sokszor mondani, amit nem lehet elég jól megtanulni. Így vagyunk a Duna-Tisza csatornával is. Oly sok és oly nagy érdekek fűződnek hozzá, hogy nem lehet e kérdést eléggé kimeríteni és nem lehet vele elég sokszor foglalkozni. Nem különösen most, mikor annak a legfőbb kérdésnek eldöntése van küszöbön, hogy ez a csatorna Szolnoknál, vagy Csongrádnál köttessék-e a Tiszába?

Hosszú tanulmány előzte meg a kérdésnek idáig való megérlelését és annak kapcsán a legtekintélyesebb szakférfiak a csongrádi torkolat mellett foglaltak állást. Ennek dacára akadtak befolyásos férfiak, kik a szolnoki betorkolás mellett érvelnek, emlékiratokat és deputációkat és mert a fűgék ragadják el a babért, nem lehetetlen, hogy Szolnok arat Csongrád fölött diadalt. Pedig Csongrád mellett annyi és súlyos döntő okok szólnak, hogy azokkal szemben a Szolnok mellett fölhozott bizonyítékok egészen eltörpülnek.

Nevezetesen ellene van a szolnoki betorkolásnak.

hogy a Csongrád-Szolnok közt levő Tiszameder kis vizállás mellett nem hajózható;

hogy a felső Tiszavonal Tokajtól kezdve szinte nem hajózható;

hogy a szolnoki emlékiratában emlegetett felső tiszai mellékfolyók, a Hernád, a Sajó, a Latorca, a Szamos stb. hajózhatóvá tétele kizártnak tekintendő.

Ellenben Csongrád mellett szólnak, hogy az ország három nagy gabonatermelő vármegyéjének, Békés, Csongrád és Csanád vármegyék gabonaszállítási érdeke ide szögellik;

hogy a Közép-Tisza két nagy mellékfolyója, a Hármaskörös és a Maros hajózhatóvá tételének munkálatai kezdetüket vették és így szállítási forgalom tekintetében, a Csongrádnál betorkoló Duna-Tisza csatornának van a legnagyobb jövője.

De most nem az érvek és döntő okok felsorolásával akarok foglalkozni, hanem annak feszegetésével, hogy ha Békés, Csongrád és Csanád, sőt részben Arad, Temes és Torontálmegyéknek is életérdeke fűződik a csongrádi csatornatorkolathoz, mért nem vetik latba ezen utolsó órában a kormánytól egész befolyásukat arra, hogy a Duna-Tisza csatorna valóban Csongrádnál köttessék be a Tiszába?

A lapokban olvastam, hogy Szentés, Csongrád, Szegvár, Vásárhely és Tápé országgyűlési képviselőinek vezetése alatt Félegyháza, Kecskemét városok és az érdekelt vármegyék részéről szazas kül-

dötség fog tisztelegni a kormánynál, hogy föltárja a valódi helyzetet és ellensúlyozza a szolnokiaknak valótlán okokra épített törekvéseit. Hát hol késik ez a küldöttség az éji homályban? Miért nem szervezkedik? Miért nem kér kihallgatást a kormánynál?

Megyénk 48-as főispánja, dr. Kelemen Béla, ígérte, fogadta, hogy szíven viseli ezen ősi vármegyének érdekeit. A szavak szépen hangzottak, az ígéreteket elfogadtuk, hát most e döntő percben tetteket kérünk a hangzatos szavak és ígérek kapcsán. Várjuk, hogy főispánunk ragadja meg a kedvező alkalmat és ha más érdekeltek nem akarnak hozzánk csatlakozni, legalább minket csongrádmegyei érdekelteket vezessen legsürgősebben a kormány elé, hogy ott a Duna-Tisza csatorna ügyében előadhassuk utolsó kívánságainkat.

Ne is mondja senki, hogy fölösleges ezen deputációzás. Szüksége lehet arra a szolnoki küldöttséggel szemben a kormánynak is; de nekünk csongrádmegyei érdekeltségnek meg föltétlenül szükséges.

A kormány ugyanis jelenleg a kiegyezési tárgyalásokkal van elfoglalva Bécsben s mihelyt azoknak vége szakadt, rákerül a sor a Duna-Tisza csatorna ügyében való döntésre. A legtekintélyesebb szakférfiak figyelmeztetnek bennünket a döntő pillanatok fontosságára. Álomkórosoknak kellene tehát lennünk, ha nem cselekednénk a jóakarató figyelmeztetés értelmében.

Igen arról van szó, hogy vármegyénk és abban különösen Csongrádváros közvetlen víziútát nyerjen az ország szívébe, Budapestre, hogy föllendüljön különösen Csongrádon és Szentesen a gyáripár és kereskedelem és ezáltal új keresetforrás nyíljon a nép számára s kenyérkereset végett ne kénytelenitessék Amerikába vándorolni.

Ma még be sem láthatók eléggé ily nagy horderejű víziútnak összes áldásai. Sürgetve kérem tehát a község érdemes előjáróságát, hogy ezen ügyben még e hét folyamán közgyűlést tartson és abban alakítsa meg a kormányhoz menesztendő küldöttséget. Csongrádnak még akkor is kell ez ügyben egy utolsó kísérletet tennie, ha a vármegye nem tenné is magáévá ezen álláspontunkat; mert különben mulasztásainkért jogosan sujtának a késő unokák átkai.

Vesztegetni való időnk nincs. Tennünk kell gyorsan és határozottan ez utolsó órában, hogy városunk felvirágzásának biztos alapjait megvetessük. Fontolják meg ezt jól pártkülönbség nélkül Csongrád város polgárai és egy szívvel-lélekkel teljesítsük városunk iránt tartozó kötelességeinket: akkor mienk lesz a győzelem.

— **Felhívás.** Szomorú tényként kell konstataálnunk, hogy a Duna-Tisza csatorna ügyében Csongrád város vezetősége semmit sem tesz. Hallgat mindenki mélyen és azt várják, hogy ez a fontos kérdés Csongrád város létkérdése, magától érlelődjék meg. Dr. Cicatricis Lajos alispán és Kada Elek Kecskemét város polgármestere az egyedüliek, akik már tettek valamit és most is szívesen tennének, ha nem látnák azt az óriási közönyt, amit Csongrád város közönsége külsőleg mutat, mint legjobban érdekelt fél. Pedig valóságban nem így áll, mert Csongrád város közönsége lázasan lesi a csatornáról szóló híreket és minden egyes lakos rajta van, hogy a közönyösségből egyszer már lépünk ki és a nyílt színen Csongrád város is megjelenjen. Könnyű lenne ez, ha Csongrád város rendezett tanácsú város volna és lenne egy Kada Elekünk. De miután nincs, felszólítjuk Csongrád város országgyűlési képviselőjét, hogy végre egyszer már adjon életjelt magáról. Interpelláljon az országgyűlésben. Álljon minden mozgalom élére, amely a Duna-Tisza csatorna csongrádi torkolását célozza, nehogy Szolnok torkoljon le bennünket. Hallgatásával ne adjon okot azon általános elterjedt hirre, mintha azért ellenezné a csatornát, mert a földjét keresztül metszi. Elvégre Csongrád város közönsége megkövetelheti az országgyűlési képviselőjéről, hogy az érdekeit mindenben előmozdítsa és a lehető valóra váltsa. A mandátumot azért adják a választópolgárok, hogy legyen egy szószólójuk és nem azért, hogy nagyságos úrrá tegyenek egyeseket. Ha valaki nem érez hivatottságot valamire: ne vállalja el. Ha pedig elvállalta: legyen ura. De ha már csak ekkor látta be; köszönjön-le. Csongrád város érdeke megköveteli, hogy országgyűlési képviselője tetterős és agilis férfiú legyen.

Hazugságok.

Bizonyára mindnyájan láttuk a szinpadot, midőn egy pompás termet ábrázol, szőnyegekkel, függönyökkel, virágosportokkal ékesítve és máskor, midőn a kopár, vakolt falakon és a rideg deszkaállványokon kívül nem volt egyéb látható. Ilyen rideg, komor gyakran az élet a valóságban, ha lerántjuk róla az ideiglenes mázat, a hazug fényt és ragyogást.

Van egy fajta hizelgő tettetés, mely csak a világ szemé elé tartja a színes tarka üveget, de önmagát nem csalja meg, mások meg nemcsak a többit, hanem önmagukat is elbódítják hiú reményekkel, lehetetlen tervek és álmokban élve, minduntalan beleütköznek a rideg valóságba.

Hány ember nem veszi észre, hogy öregszik, fiatalsága már régen eltűnt. Talán boldogok is azok a szegény teremtések, kik képzeletük álmvilágában élnek, míg a tisztán látó ember nehezen cipeli terhét a való életen keresztül. Hány embernek az élete hazugságon alapszik, a dícsékvő szülők, a nők barátja, a hódító

szépség alakját ismeri mindenki. Ezek hiúságát és képzelődését nem bántja senki, mert nem szívesen vállalkozik az ember a lelki orvos szerepére és így az egyik hazugságra más hazugság a felelet.

Senki sem olyan kegyetlen, hogy a szerencsétlen képzelődőket kiűzze fellegvárukból, mert könnyen megesik, hogy lezuhanak a felhőkből, mint az alvajáró, ha hirtelen fölébresztik. Pedig az öncsalás, a hazugság gyakran egészen az utolsó leheletig eltart és csakis a kegyes ámitás teszi elviselhetővé az életet.

A legtöbb öreg ember csak emlékeiben él és azzal ámulja magát, milyen szép, deli, hódító, lelkes legény volt valamikor, pedig bizony egy szikrányival sem volt különb, mint most.

Még a régi idő is szebbnek látszik, pedig ez is csak hazugság.

A betegeket és haldoklókat utolsó hazugsággal vigasztaljuk meg, a jövőről beszélünk nekik, a javulással kecségtetjük, már minden reménytől lemondunk magunk. Tehát az élethazugság nem mindég kicsinyes és megvetendő, hanem az ember természete, mely a leplezetlen hazugságot nem tűri el, megköveteli.

Nemcsak az ábrándozó, de higgadtan gondolkozó ember is alája van vetve. Telve reménnyel, bizalommal ébredünk és nem is akarunk arra gondolni, hogy az új nap súlyos csapást mérhet ránk. A rideg, megvesztegethetetlen igazság fenyegetőleg áll előttünk, nem merünk rátekinteni, pedig szívünk mélyében gyakran megszólal a hangja és lelkiismeretünkben visszhangra talál.

Megsúgja nekünk, hogy megőregedtünk, megcsúnyultunk, hogy nem emelkedünk többé, hanem súlyedünk. Hány ember azt hiszi, hogy fölfelé vezet az útja, a dicsőség és a gazdagság felé, de néha csöndes órában megszólal benne az igazság: „mindenben sülyedtél”! Ilyenkor

megvilágítja a valóságot a belső szózat, mint egy villám csapás az éjben.

Ha életünk magaslátára fölérkeztünk és a hosszú útra visszatekintünk, ritkán láthatjuk, hogy lelkileg, jellemileg emelkedtünk, inkább az elveszett kincseket siratjuk és a nagy magányban visszasi-
rjuk a multat.

Mindig létezik ez az árnyék és nincs hatalmunkban azt eloszlatni; csupán arra vagyunk képesek, nyugodt higgadt tekintettel belátni, hogy az élet tele van nyomorúsággal, bajjal és betegséggel s csak is arra szeritkozhatunk, hogy azt enyhítsük, de meg nem szüntethetjük soha.

Némely napon közönyösen siklik végig tekintetünk a sok szomorúságon, máskor ellenben minden bús eset lelkünkbe markol és a kétségbeesés köde száll ránk.

Szerencsére a mostani emberek nem szeretnek sokáig önvizsgálatot tartani, elfordulnak a kellemetlen igazságtól és a csábító, mosolygó hazugságot üdvözlük újra. Ha a kellemetlen vendég sokat alkalmatlankodik, ezt idegességnek tulajdonítjuk és sietünk magunkat valami kellemes kúrával fölvidítani és elkábitani.

Tegnap megremegtünk az igazság előtt, neveljük a félelmünket, ez a rövid életünk mulandóságának jellege; ami bennünk örök és maradandó, — megbirja majd egykor odaát az igazság látását!

HIREK.

— **A Duna-Tisza csatorna.** Nagy érdeklődéssel olvastuk a február 25-én megtartott szaktanácskozmányról a fővárosi hírlapokban közölt tudósításokat. Ezek arról győztek meg bennünket, hogy Csongrádnak nagy oka van remélni a legjobbat; mert Szeged nem is jöhet kombinációba és mert Szolnok ellen van maga Pestvármegye is. Egy igen magas állású szaktekintély a rendkívül fontos ügyben dr. Hollósy István urat arról értesítette, hogy Szeged szóba sem jöhet és Csongrádnak most a szolnoki törekvésekkel szemben sikerrel lehetne felvenni

a küzdelmet. Egyben néhány üdvös tanácsot ad, amelyek között az a legfigyelemreméltóbb, hogy a szolnoki emlékirat téves adatait objektív alapon egy emlékirattal meg kell cáfolnunk és minél gyorsabban felterjesztenünk.

— **Pestvármegye indítványa.** Különös ez a mi vármegyei közgyűlésünk. A többi megyék hazafias indítványa fölött napirendre tér és Pestvármegye azon átiratát, melyben az aratási időre sztrájk esetén katonaság átengedését kéri, elfogadja. Vajjon mit ér ez az utóbbi indítvány elfogadása, amikor nincsen semmi gyakorlati értéke sem. Minek a katonaság? Katonasággal lehet zavargókat megakadályozni, de munkásokat munkára kényszeríteni nem. Vagy hogy azok dolgozzanak? Ki tud annyi katonát összehozni, — amennyi az aratási időre szükséges volna? Még ha lehetne is, ki hinné el, hogy a katonaság parancsszóra jó munkát csináljon? Ilyenből nem kér egy birtokos sem! Igazán különös határozatok az új 48-as vármegyétől. Sopron vármegye átiratát felett napirendre tér, mert az a virilizmus eltörlését és egyéb hazafias indítványokat sürget. Hiába, még nem az igazi 48-asság ez!

— **Rossz gondolat.** Ludrovai Tóth István mérnök, mult heten kapott egy idézést a budapesti járásbírószágtól, amelyben rágalmozás miatt megidézettét e hó 25-ére. Az idézésben nem volt kitüntetve, hogy milyen ügyben és ki által tétetett a feljelentés. Természetesen Ludrovai Tóth István a pontos időben megjelent és csak a járásbírószágnál értesült, hogy Bogdán József perelte be. A tárgyalás azonban nem lett megtartva, mert a feljelentő nem jelent meg s így az ügy be lett szüntetve. Azonban mint halljuk, Ludrovai Tóth István nem nyugszik meg a dolog illetően elintézésébe és így még annak folytatása lesz, hogy Bogdán Józsefnek máskor jobb gondolatai legyenek. Különben jellemző a budapesti járásbírószágtól egyes tisztviselőjének felületességére, hogy elfogad oly ügyet is, amelynek ügy a fölpöröse, mint az alpöröse egy és ugyanazon vidéki városban lakik, ahol járásbírószágtól is van.

— **Megkerült Répási János.** Mult évben, — mindenki emlékezhet rá, — a Tiszavidék című hetilap egy nagy cikkben foglalkozott Répási Jánossal, akit mindennek elmondott, csak jónak nem. E cikk következtében lapunkban is megjelent egy közlemény „Egy bérénc” címmel, amely nem mondhatnánk, hogy keztyűs kézzel foglalkozott Répási János úrral. Csakunk végén, tekintve, hogy a Tiszavidék című lap vélemény-

A kávéházban.

A Baltimore-kávéház vendégei nem voltak tisztában egymással. Azaz . . . nagyon is tisztában voltak. A Baltimore-kávéházban csak azok az emberek jártak, kik anyagi vagy erkölcsi okokból kerülni voltak kénytelenek a többi kávéházakat.

A Baltimore a periférián terült el, olyan helyen, ahol a rendőrség a razziaát végzi. De a razzia nem tett kárt ebben a füstös kávéházban, mert ha a vendégek nem is voltak kifogástalan gentlemanek, viszont igen óvatos emberek voltak.

Nincs szociológus a világon, ki meg tudta volna fejteni, hogy miből éltek, kávéztak, kártyáztak, biliárdoztak a Baltimore törzsvendégei. Mert foglalkozása, állása, hivatala egyiknek sem volt. Ebből nem is csináltak titkot.

Olykor egyik-másik szóba hozta:

— Legközelebb kapok egy igen jó állást. Ezt persze senki sem hitte el.

Társadalmilag, erkölcsileg megbízható elem csak az a néhány hordár volt, kik vasár- és ünnepnapokon néhány asztalnál dominóztak.

Ebbe a kávéházba járt Solyom Jónás építő-vállalkozó is. Ez a magas, atléta termetű, kissé együgyű tekintetű székely ember csak nemrég ment tönkre. Néhány kollégája csufol becsapta, annyira, hogy csődöt volt kénytelen maga ellen kérni. Így is csak nehezen szabadult meg a büntető következményektől. Nagyon kevés híja volt, hogy be nem csukták.

Solyom Jónás mindazonáltal nem érezte magát anyagilag tönkrement embernek. Különböző helyeken mintegy hatvan ezer forint követelése volt kisebb-nagyobb összegekben.

Ismételten mondogatta:

— Ha csak a felét megtudnám kapni, úgy talpraállanék.

De egyelőre semmit se tudott bekasszálni. A tárcájában volt vagy húsz váltó, a zsebében ellenben néha egy krajcár sem.

E siralmas helyzetben ismerkedett meg a kávéház egyetlen notabilitásával, Kaimer Józseffel. Ez a Kaimer uszorás volt, a legszívtelenebbek fajtájából. Az arca valóságos harapófogót mutatott előretörő alsó állkapcsával.

Az ismerkedésnek az lett a következménye, hogy Kaimer háromszáz forintot adott kölcsön Solyomnak minden kamat nélkül, de igen rövid lejáratra.

Kaimernek az volt a terve, hogy kihasználja Solyom fizetéseketelenségét, s azokból a váltókból néhányat elmanipulál tőle.

De ebből egyelőre nem lett semmi. Valami marasztaló ítélet nagyon hamar emelkedett jogerőre, a Kaimernek három hónapra ki kellett költözni Baltimoreból a gyűjtőfogházba.

A kávéházban ez senkit sem lepett meg. Emberi dolog . . . Ma nekem, holnap nekem. A Baltimoreban sok filozofus elem volt.

Ugyanekkor történt, hogy Solyom Jónás váratlanul pénzhez jutott. Egyik vállalkozó valahogy kivágta magát és készpénzben lefizetett Solyomnak tizenötezer forintot.

A derék székelynek első gondja volt, hogy Kaimerrel törlessze az adósságát. Várta napokig a kávéházba, s miután a tudvalevő okokból nem jelentkezett, megtudakolta lakását s oda-
ment.

Ott az asszony, egy ideges, betegeskedő szőke asszonyka felfedte előtte a valóságot.

— Ön a férjemet keresi . . . kérem, ha minden áron találkoznai akar vele, akkor menjen a gyűjtőfogházba. Ott ül a gazember.

És mely sóhajtással tette hozzá:

— Bár soha ki nem eresztenék . . .

A szőke asszony ugyanis panaszkodási mániában szenvedett, s szinte kéjesen öntötte ki keservét a hatalmas termetű vállalkozó előtt.

— Tudja e, mondotta, hogy harminc forinttal hagyott itten. Ha nem lennének rokonaim, ismerőseim, éhen pusztulhatnék . . . Ehen, uram.

Még be sem fejezte a panaszaradatát, mikor egy feltűnően szőke, elég csinos hölgy lépett a szobába. Kaimernek bemutatta:

— A hugom. Otília, énekelni tanul. Nem mintha valami nagyszerű hangja lenne. De én mondtam neki, hogy tanuljon, hogy legyen énekesnő, legalább nem lesz rászorulva, hogy férjhez menjen, mint én egy szívtelen gazemberhez, egy fegyenchez . . . egy Kaimerhez.

És özlönlött ajkáról a panasz. Elmondta, hogy hugáért most kellene az énekmesternek fizetni, de nincs rá pénze. Kénytelen lesz abbahagyni az énekleckéket.

— Ez borzasztó, uram, borzasztó. Csak azon csodálkozom, hogy le nem ugrom a negyedik emeletről.

Meg kell jegyezmem, hogy Kaimernek földszintes háza lakott. De Solyom mindazonáltal mélyen meg volt illetődve. Mielőtt távozott volna, így szólt:

— Nagyságos asszonyom, én tartozom az Ön férjének, s így nem tolokodás, ha felajánlom erszényemet.

A hölgyek nem vették tolokodásnak.

Solyom az énektanár részére átadott ötven forintot. Azok az énekmesterek méregdrágák.

És hat hét leforgása alatt apránként háromszázötven forintot szűrt le a panaszos hölgy asztalára. Szinte örült, hogy kimentette kínos zavarából, s hogy megmentette Otíliát az énekművészetnek. Mindig hozzátette:

nye teljesen megegyezett a mienkével, felszólítottuk a nevezett lapot, hogy közösen vállalva működünk ellene. Most mi sült ki? Az, hogy az „Egy bérenc” című közleményünk ellen R. Papp Gedeon a Tiszavidék f. szerkesztője sajtópert indított dacára, hogy abban csak Répási Jánosról volt szó és R. Papp Gedeon név nem fordult elő benne. Érdekes a dologban az, hogy Ludrovai Tóth István akkori bíró, utasította Gyánti István rendőrbiztost, hogy állítsa elő Répási Jánost. Gyánti István a vett utasítás értelmében a legnagyobb igyekezete dacára sem talált ily nevű embert, sőt kitűnt, hogy évek óta ily nevet viselő egyén Csongrádon nem lakott. Lám, lám, nem is gondoltuk, hogy R. Papp Gedeont Répási Jánosnak is hívják.

— **A legsötétebb Csongrád.** Szerény kérdést intézünk az előjáróhoz. Azt, hogy az utcai lámpásokat a fagy elmúltával nem lehetne-e felállítani?

— **Utcaszabályozási térkép.** A vármegye igen bölcsen, megsemmisítette Csongrád község ama naiv határozatát, amelylyel leszavazta Söhlya főjegyző igen praktikus indítványát, az utca-szabályozási térképre vonatkozólag. A közgyűlés leszavazta, mert azzal álltak elő a kérdést nem ismerők, hogy az sokba fog kerülni. Ellenben megszavazták az aszfalt járdát, mielőtt az utcák szabályozásáról gondoskodtak volna, mert hiszen először ki kell egyenesíteni a görbe utcákat, a magast leszállítani, az alacsonyot feltölteni, hogy aztán elláthassuk aszfalttal és 90% pótdó mellett még jobban terheljük a háztulajdonosokat és lakókat. Hogy pedig miibe kerül egy szabályozási térkép, alább leközöljük Fegyvári város hirdményét, amelyből láthatja mindenki, hogy 2000 koronaért 3 térképet is lehet kapni. Végül megemlítjük, hogy a vármegyén egyhangúlag hozták a határozatot s most már Szentés város is követni akarja a jó példát. A hirdmény így szól: „Kiskunfélegyháza r. t. város általános terjeszkedési és szabályozási tervének beszerzése céljából ezennel eszmi pályázatot hirdet a magyar mérnökök és építészek között. A három legjobb pályaterv 1500, illetve 1000, illetve 500 korona pályadíjjal fog kitüntetett. Egyéb pályatervet a városnak jogában áll a pályabírók ajánlatára 300 koronaért megvenni. A pályabírók a város polgármesterének elnöke alatt meghívottakból és kiküldöttekből fog állani. A jelleggel ellátott tervek 1907. évi július hó 1-ének reggeli 9 óráig Kiskunfélegyháza r. t. város tanácsához nyújtandók be. A pályázat alapjául szolgáló

— Végtelen boldog vagyok, hogy adhatok. Kaimerné lelkesen kiáltotta:

— Ah, ha minden férfi ilyen lenne.

— Oh kérem . . .

Eltelt a kritikus három hónap és Kaimér József ismét megjelent a Baltimore-kávéházban. Mintha semmi sem történt volna. A törzsvendégek még csak egészségi állapota után sem tudakozódtak. Minek valakit ok nélkül zavarba hozni.

Sólyom is szívesen üdvözölte.

— Csakhogy láthatom. Talán szólott kedves neje, hogy én . . .

— A feleségeim egyáltalában semmit sem mondot.

— Azt sem, hogy én azt a pénzt . . .

— Micsoda pénzt.

— Azt a háromszáz forintot.

Kaimér dühösen felpattant.

— Mit, még Ön beszélni merészel?

— De kérem.

— Nekem hijába akar imponálni. Ön az én távollétemben alávaló eszközökkel elesébitotta sógornőmet, s most azt akarja, hogy én fizessem a költségeket.

Sólyom nem tudott hová lenni az ámulattól. Kaimér folytatta:

— Azt hiszi, nem tudok mindent. Mindenek előtt kérem a háromszáz forintot.

Sólyom lefizette, azután megindult hangon kijelentette:

— Esküszöm Önnek őseim hamvaíra, lelki üdvösségemre, hogy én egy bizalmas szót se váltottam az Ön sógornőjével.

Kaimér flegmatikusan vállat vont. Csak annyit jegyzett meg.

— Nem? No akkor Ön a világ legnagyobb balekje.

Zöldi Márton.

helyszínrajz és program Kiskunfélegyháza r. t. város mérnöki hivatalánál 10 koronaért beszerezhetők. Kiskunfélegyháza, 1907. évi február 22-én. Dr. Szerlemhegyi, polgármester.

— **Kaszinói közgyűlés.** A kaszinó ma délután 3 órákor közgyűlést fog tartani, amelyen több fontos tárgy fog szőnyegre kerülni. A tagok száma örvendően megsaporodott s most már csakugyan nem lehetne sikeresebben újra néptelenné tenni a kaszinót, mintha a hírlapok olvasásától megfosztanák a tagokat és a minimumra szállítanák le a lapokat.

— **Közgyűlés.** Ma délelőtt a Ker. Gőzmalom részvénytársaság közgyűlést tart. Ugy véljük, a közgyűlés nem fog simán végbemenni, mert a mult évi zárszámadás némi veszteséggel zárult.

— **Felülvizsgáló bizottság ülése.** Mint már jeleztük, mult vasárnap délután 5 órákor, a kereskedelemügyi minisztériumban Kossuth Ferenc elnöke mellett, a Duna-Tisza esatornát felülvizsgáló bizottság ülést tartott. Az ülésen Hoszpocky Alajos azt bizonyította, hogy az országos forgalom érdekét olyan esatorna szolgálja legjobban, amelynek Csongrádnál van a torkolata. A csongrádi torkolat mellett foglaltak állást: Hieronymi Károly, Kovács S. Aladár műegyetemi tanár, Csáthi Frigyes és részben Rupcsics György. Az ülést Kossuth Ferenc azzal rekesztette be, hogy a kormány a döntésnél az országos forgalmi érdekeket vesszi irányadóul.

— **Református isteni tisztelet.** Ma dél előtt fél 11 órákor a polgári leányiskola rajztermében református isteni tisztelet tartatik.

— **A kis hamis.** R. Papp Gedeon közgyám és csongrádi kis Judás rágalmazás miatt jelentette fel Fekete Istvánt és Cseh Józsefet, hogy elbeszéltek az ő árulásának kísérleteit. Csodálatos dolog, hogy nem perelte be Hegyi Antalt, aki kiebrudalta a Tiszavidék szerkesztőségéből és nyíltan elmondta annak idején, hogy elárulta őt.

— **Munkás kitérítések.** Dr. Kelemen Béla főispánt a földmívelésügyi miniszter feljogosította, hogy hozzá 3 gazdasági eselédet és 2 gazdasági munkást kitérítés végett előterjeszthessen.

— **Munkásházak.** A legutóbb tartott vármegyei gyűlésen úgy az alispáni, mint a tárgysorozat külön pontjában is foglalkozott a közgyűlés a munkásházák kérdésével. Elhatározta, hogy nemcsak munkáslakásokat akar adni azoknak, akik drága lakbért fizetnek, hanem a munkásházák körül a konyhakertészetet is be akarják hozni a vízvezetékekkel együtt, hogy a munkások, munkájuk elvégzése mellett még 100—200 korona évi jövedelemre is könnyű módon szert tehesenek.

— **Eljegyzés.** Alács Sándor eljegyezte Bozó Ferenc nevelt leányát Csemus Modolkát.

— **Beküldetők.** Nyilvános köszönet. A kezdet nehézségeivel küzdve fogtunk hozzá a téli hónapokon át önképzésünkhöz, hogy az eddig mulasztottakat némileg helyrepháthassuk, s magunkat a szükséges tudományokban tovább képezhessük. Ezen üdvös foglalkozás ért véget a mult hét folyamán. Eme törekvésünk megvalósulását ezúton is megköszönjük a helybeli tanári kar azon tagjainak, kik önzetlenül közreműködtek a tanfolyamokon, nevezetesen: Sövényházy Antal, Eder János, Blázsik Mihály, Sáhgy Mihály és Vaktulya János uraknak. Ők fölismerve törekvésünk üdvös voltát, velünk foglalkozva oktattak, melyért fogadják őszinte nagyrabecsülésünket, hogy tanuláskunkban mint előadók fáradhatlanul támogattak. Tisztelettel

Az építők munkások csoportja.

— **Gyermekholtost.** Az Árpád-utca 12. szám előtt lévő szemétdombon egy gyermekholtstest talált Kovács Etelka, akinek az útja arravezetett. Kovács Etelka arról vette észre a holttestet, hogy a csecsemő egyik lába kilátszott. Azonnal jelentést tett a rendőrségnek, honnan rögtön a helyszínre mentek s a kis halottat kivéve a szemét közül, beszállították a kórház halottas szobájába. A csendőrség pár órai kutatás után Csépa Tasi Jánosné személyében vélte megtalálni az anyát. Állítólag az asszony bevallotta a bűnét a csendőrség előtt, de nem lehetett tartóztatni, mert súlyos betegen fekszik. Csépa Tasi Jánosné ez előtt egy héttel ment férjhez és oly ügyesen tudta titkolni, hogy senki sem, még a vőlegénye sem vette észre. Megtörtént

az esküvő s a fiatal férj boldog volt, sőt dicsérte a feleségét, hogy milyen áldott jó asszony. Hogy a fiatal férj ne tudjon meg valamit, a kritikus időben kiküldötte a tanyára felesége és így csak hazajövet értesült a szomorú történetekről.

— **Hogy miért Zoltán-féle?** Hát azért, mert ize, szaga nincs, a tápereje igen nagy, a gyermek és felnőtt szívesen veszi. Ezért, ha Csukamájolajról van szó, az csak a Zoltán-féle lehet, mely üvegenként 2 koronaért kapható a gyógyszerárakban vagy Zoltán Béla gyógyszerárán Budapesten V., Szabadságtér.

— **Hernyók pusztítása.** A földmívelésügyi miniszter rendelete értelmében nálunk is elkélne, ha a hatóságok szigorúan figyelmeztetnék a szőlő- és kerttulajdonosokat, hogy a hernyókat, lepketojásokat, vértetűket és darázs-fészkeket minden elgondolható módon pusztítsák. Sok szőlőtulajdonos nem gondol fájra és ilyen körülmények mellett a szomszéd hiába hernyóztat. Bizonyára egy szigorú felhívás a hatóság részéről elérné a kívánt eredményt és elejét venné egy gazdasági csapásnak.

Szerkesztői üzenet.

P. J. „Miért élek” című verse nem közölhető. Hogy pedig miért él? Azért, mert elég óvatos volt, hogy versét nem személyesen hozta be.

Kiadók és laptulajdonosok: BOZÓ ÉS JUSTIN.

Bozó és Justin könyvnyomdája.

A szegedi magyar kir. pénzügyigazgatóságtól.

5924 III. 1907.

Hirdetmény

a hadmentességi díj alá tartozó egyének által teendő bejelentések tárgyában.

1907. évi március hóban tartozik az, ki:

1. mint hadi szolgálatra alkalmatlan az állítási lajstromból töröltetett;

2. mint fegyveres szolgálatra alkalmatlan fegyverképtelenség nyilatkoztató;

3. a katonai szolgálatból oly testi fogyatkozás miatt bocsajtatott el, mely őt keresetképtelenné nem tette, s mely nem a katonai szolgálat teljesítésének következménye; a községi előjáróságnál (Bozoky számszámú) az e célra szolgáló nyomtatványon a) polgári állását, b) lakását, c) a reá, esetleg ama családfőre, kinek családja-hoz tartozik, a megelőző 1906. évben állandó lakhelyén, esetleg más községben is kivetett egyenes állandó adók összegét hitelesen kimutatni.

Ezenkívül tartozik a munkaadó nevét és lakását bejelenteni.

Ezen adatok bejelentésének elmulasztása az 1880. évi XXVII. t. c. 20. §-a értelmében a kirovando hadmentességi díj három egész hatszoros összegének megfelelő pénzbírságot von maga után.

Szeged, 1907. évi február hó 4.

Ternovszky sk.

Hirdetmény.

Csongrád község szolgásményzetének az 1907. évre járó ruha illetményét kezező: 34 drb nyári posztó zubbony, 34 drb téli posztó zubbony, 34 drb nyári vitorla vászon nadrág (pantalló), 34 drb téli posztó nadrág (pantalló), 34 drb téli posztó köpönyeg elkészítésére és szállítására zárt ajánlati versenyt hirdetek.

Felhívtnak a vállalkozni szándékozó iparosok, hogy zárt ajánlataikat alólirottai f. évi március hó 15-én délután 5 óráig nyújtsák be. Utóajánlatok és elkésett ajánlatok ügytelenbe nem vétetnek.

Megjegyezem, hogy a kelmék csupán hazai gyártmányok lehetnek, úgy a posztóból, mint a felhasználandó bélsőből az ajánlatokhoz minták esatolandók. A beszerzés forrása úgy az ajánlatok megtételénél, mint az illetmények átadásánál igazolandók.

A ruházat szabására, zsinórtára és kiállítására nézve a használatban levő rendőri ruházat az irányadó. A pályázat egyéb feltételei alólirott jegyzőnél megtekinthetők.

Csongrád, 1907. február hó 28. án.

Kovács, jegyző.

1510/907.

Hirdetmény.

Felhívom mindazon munkaadókat, akik a gazdaságukban alkalmazott eselédjeik után a 120 filléres hozzájárulási díjjal megrovattak, de ezt a községi pénztárba mindezideig be nem fizették, hogy azon eselédjeik után, kik már az előző évben is ugyanazon munkaadónál szolgáltak s náluk az előző év végén fogantatosított általános adóösszeírásakor összeírtattak, ezen eselédjeik után a hozzájárulási díjat azonnal, az új év után újonnan elfogadott eselédjeik után pedig az esedékes díjat a szolgálatba lépésnek az előjáró-sághoz való bejelentésével egyidejűleg azonnal annál is inkább lefizessék, mert be nem fizetés esetén nemcsak hogy a baleset alkalmával a pénztárból semmimégy megterítésre számot nem tarthatnak, hanem eselédjeiknek, illetőleg ezek jogutódainak ugyanolyan összegű segélyt tartoznak a sajátjukból megfizetni, mint aminő segélytől azok a pénztárral szemben elestek.

Csongrád, 1907. február hó 28. án.

Kovács, jegyző.

Dr. Rásonyi Papp Pál
köz- és váltó ügyvéd

irodáját Kossuth-tér 7. szám alatt
(Futó-féle házban) megnyitotta.

A csongrádi járás főszolgabírájától.

521|1907. sz.

Pályázati hirdetés.

Csongrád nagyközségben rendszeresítve levő, megüresedett községi állatorvosi állásra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen évi 800 korona törzsfizetéssel, 300 korona lakbérlettel és szabályrendelileg megállapított egyéb díjazásokkal javadalmazott községi állatorvosi állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket hozzám 1907. évi március hó 23-ik napjának délután 5 órájáig nyújtsák be, mert a később érkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Csongrád, 1907. február 12.

Tasnády s. k.
főszolgabíró.

Minden utánzat és utánnyomás tilos!

Thierry-féle balzsam

egyedül valódi csakis a zöld apáca védjeggyel. Törv. védve.

Régi jó hírnevű, felülmúlhatatlan szer emésztési zavaroknál, gyomor-bajoknál, kólika, hurut, mellbajok, influenza, különösen a kezdődő mellbetegség ellen stb. Ára: 12 kis üveg, vagy 6 dupla üveg, vagy 1 nagy különleges üveg patézárral 5 korona.

Thierry Centifolium-kenőcs

általánosan elismert, mint páratlanul álló szer mindenféle sebek, gyulladás, sérülések és daganatok ellen, legyen az bármily régi keletű is. Megakadályoz vérmérgezést, a műtétet legtöbb esetben fölöslegessé teszi. Ára: 2 tégely 3 korona 60 fillér frankó. A pénz előleges beküldése vagy utánvét mellett küldi.

Thierry A. gyógyszerész

Pregrada, Rohits-Sauerbrunn mellett.

Raktár: Török József és dr. Egger Leó Budapesten, Vértesszécsényen.

Figyelmeztetés!

A vásárlás és rendelés előtt és különösen az ismét eladás előtt, az én egyedül valódi és törvényesen védett balzsamomra tessék figyelni. A büntetőtörvény 23. és 25. §-ai értelmében 4000 korona pénzbírság vagy egy évig terjedhető börtönbüntetéssel büntetendő az, aki nem az én gyógyszerüzemből eredő, tehát egy másik és nem az egyedül valódi, a zöld apáca védjeggyel törvényesen védett Thierry-féle balzsamot rendel, vesz és különösen ismét elad. Ugyanezen eljárás alá esnek azok is, akik kuruzslók módjára ráerőszakolják a közönségre, hogy rendeljenek és vegyenek egy más névvel ellátott szert, amelyet csak a közönség kizsákmányolására hoznak forgalomba.

1516|1907.

Hirdetés.

Csongrád község előjárósága közhírré teszi, miszerint a Csongrád község tulajdonát képező községi ház, szolgabíróház, kórház és járványkórház padlásai f. évi március 13-án délelőtt 9 órakor a II. jegyző hivatalos helyiségében f. évi május hó 1-től szeptember hó 1-éig, vagyis 4 hónapra székfű szárítás céljaira hasznosbérbe fognak adni, amelyeknek a kiküldési ára 70 korona és az árverezni szándékozók tartoznak 10 korona bánompénzt lefizetni. Utóajánlat figyelembe nem vétetik.

Csongrád, 1907. február 27.

Kovács, jegyző.

Hirdetés.

Felhívom az adófizető közönséget, hogy az állami, községi és vármegyei útdadó, valamint az ármentesítő társulati költségek első negyedévi részleteit a községi pénztárnál 8 nap alatt annál is inkább lefizessék, mert a nem fizetők ellen a végrehajtási eljárás fog folyamatba tétetni.

Csongrád, 1907. február 25-én.

Kovács, jegyző.

Kiadó borbélyüzlet.

Márkus János vendéglős Félégyházi-út 48. szám alatti házában egy borbélyüzlet berendezéssel vagy anélkül is, hasznosbérbe kiadó.

! Köhögés !

Aki ezt figyelembe nem veszi, vétkezik önmaga ellen.

Kaiser-féle mell-bonbon

3 fenyűvel ellátva.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva köhögés, rekedtség, hűtés, elnyáladás, és hurut ellen.

5120 közjegyző által hitelesített okirat bizonyítja e szer hasznos voltát.

Csomagja 20 és 40 fillér. Doboz 80 fillér.

Kapható: Balkányi Lajos, Barna Henrik és Wiesner Lajos urak gyógyszerüzében Csongrádon.

2765|1907.

Hirdetés.

A járási főszolgabíró úr 446|1907. sz. felhívásával elrendelte, miszerint úgy az 1906. mint az 1907. évre a mezőőrök fizetésének fedezésére pótköltségvetések készíttessenek. — Ezen költségvetések az 1907. év február 23-ától 1907. március hó 9-éig Csongrád község II. jegyzői hivatalában közszemlére kitétetnek, amely ellen az előjáróságnál észrevételek adhatók be.

Csongrád, 1907. február hó 15-én.

Kovács, jegyző.

Legdrágább az egészség s ezt megvédi a jó cipő és jó csizma.

Esik a hó, süvölt a szél,
Lábunk fázik, hideg a tél.
De jó volna pár jó csizma
A lábunkra, a lábunkra.

Lábunk meghűl, s ez már elég,
Hogy meglegyen a betegség.
De kérdezzük, hol vegyünk hát,
Pár jó cipőt — pár jó csizmát?

DRAGON LAJOS

cipész-mesternél (Félégyházi-út 16. sz.),
aki fájós és érzékeny lábakra nagy gondot fordít.
Nem olcsó, de jó!

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyáladás ellen gyors és biztos hatásúak

EGGER MELLPASZTILLÁI

az étvágyat nem rontják és kítőnő izüek.

Doboza 1 kor. és 2 kor. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR“ GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, VI. Váci-körút 17. szám.

Kapható Csongrádon:

Balkányi Lajos, Barna Henrik, továbbá Wiesner Lajos gyógyszerüzében.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Kovács Elemér templom-utcai házában 1 lakás (2—3 szoba és mellékhelyiségek) április hó 24-től kezdődőleg kiadó.

Hölgyek részére nélkülözhetetlen!

Legjobb szépitőszert a Földes-féle MARGIT CRÉME

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtájkát (Mitesser) és minden más bőrbajot. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdít és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

KIVÁLÓ TOILETT-CIKKEK: Margit-hőlgypor (3 színben) 1.20 kor. Margit-szappan 70 fill., Margit-fogpép 1 kor., Margit-aróviz 1 kor. Kapható minden gyógyszerüzében, drogeriában és illatszertárakban. Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő.

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARAD.
Főraktár Csongrádon: Balkányi Lajos, Barna Henrik és Wiesner Lajos gyógyszerüzében.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci-körút 68.

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecsavágók, répvágók, kukoriczamorzsolók, darálóok, őrlőmalomok, egytetemes acél-ökék, 2- és 3-vasu ökök és minden egyéb gazdasági gépek.